

Examenul național de bacalaureat 2024

Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă

Simulare județeană

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică; Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

I. TÉTEL

(30 pont)

Olvassa el a következő költeményt, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

Radnóti Miklós: Virágének

*Fölötted egy almafa ága,
szirmok hullnak a szádra,
s külön egy-egy késve pereg le,
ráhull a hajadra, szemedre.*

*Nézem egész nap a szádat,
szemedre hajolnak az ágak,
fényén futkos a fény,
csókra tűnő tünemény.*

*Tűnik, lehunyod szemedet,
árny játszik a pilla felett,
játszik a gyenge szírommal,
s hull már a sötét valahonnan.*

*Hull a sötét, de ne félj,
megszólal a néma, ezüst éj;
kivirágzik az égi fa ága,
hold bámul a béna világra.*

(1942)

1. Értelmezze a költemény címét!	2 pont
2. Határozza meg a vers témáját!	2 pont
3. Határozza meg a vershelyzetet!	3 pont
4. Határozza meg a versbeszédet!	2 pont

5. Neveze meg az „árny játszik a pilla felett” költői képet!	2 pont
6. Határozza meg a vers hangulatát!	4 pont
7. Írjon ki a műből egy metaforát, egy alliterációt és egy költői jelzöt!	3 pont
8. Állapítsa meg a vers rímképletét, és nevezze meg a rímfajtát!	4 pont
9. Értelmezze a költeményt záró versszakot!	4 pont
Pontot ér a helyes fogalom- és nyelvhasználat és a helyesírás.	4 pont
A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.	

II. TÉTEL**(30 pont)**

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

Kincsem 150 évvel ezelőtt, 1874. március 17-én született, Blaskovich Ernő ménésében, s hogy helyileg hol, arról manapság is vitatkoznak a történészek. Korabeli tudósítások közül a Vadász és Verseny-lap 1874. július 15.-i számában azt az értesítést olvashatjuk, hogy mely csikók születtek abban az évben Blaskovich Ernő úr Tápiószentmártoni ménésében, s köztük van Waternymph és Cambuscan csikója, aki később a Kincsem nevet kapta. Elnevezése körül is több történet látott napvilágot. A legtöbb magyarázat egyezik abban, hogy Ernő egy éves korában nevezte el a csikót, mert ménésében ez így volt szokásban.(....)

Az angol telivértenyésztés története Európában a 17. századra nyúlik vissza, míg Magyarországon gróf Széchenyi István és báró Wesselényi Miklós angliai utazásainak köszönhetően, a 19. század első felében vette kezdetét. Széchenyi már 1818-ban írásba foglalta tapasztalatait egy bécsi lapban az angol telivértenyésztésről és lóversenyzésről, majd 1821-ben elkészítette a hazai lóverseny-szabályokat. 1822-ben Wesselényi báró, Sahlender Tamás állatorvos és ménesmestere kíséretében ismét Angliába utazott, s onnan a derbyt követően húsz ló és két csikó vásárlásával tért haza. Az első pesti lóverseny 1827. június 6-án volt, s ezzel tulajdonképpen kezdetét vette hazánkban az angol telivértenyésztés és lóversenyzés. (...)

Ebbe a korszakba remekül illeszkedik bele a Blaskovich család története, akiket Dr. Fehér Dezső a „föld és a ló szerelmeseinek” nevezett. A lószertet és a lótenyésztés természetes volt a Blaskovich családnál, bár Ernő és fivérei úgy nevelkedtek, mint a korabeli arisztokraták gyermekei, azonban, amikor eljött a mezei munkák ideje, a Blaskovich-fiúk is ott voltak a munkákban. Ernő híres volt arról, hogy imádta a természetet és az állatokat, főként a lovakat. Amelyiket szépnek ítélte, attól semennyi pénzért sem vált meg. (...)

Robert Hesp egy kis farmer fia volt, aki a yorkshire-i grófságból származott. A korszak egyik legjobb trénerétől tanult, s egész fiatalon került előbb Ausztriába, majd Magyarországra. (...) 1875 újév napján költözött Gödre, s Hesp neve, alakja összefonódott Kincsem legendájával. Sok jó ló került ki Hesp kezei közül, de mindegyikőjüket felülmúlta Kincsem.

1876. június 13-án jelent meg Kincsem először a nyilvánosság előtt a berlini Criterimunban. Itt fényes győzelmet aratott, s ezt két hét múlva megismételte Hannoverben, nyolc napra rá pedig Hamburgban. Három héttel később elvitte a doberani emlékverseny díját, újabb három hét múlva győzött Frankfurtban, majd Baden-Badenben két ellenfelét verte meg két hosszal, s csak ezután lépett magyar pályára, ezt követte Bécs és Prága.(...)

Az 1877-es évben három országban, kilenc pályán 27 futás és 27 győzelem. Pozsony, Pest, Bécs, Hannover, Hamburg, Baden – Baden, Frankfurt, Sopron, Prága színvonalas versenyein, mindenütt győzelmet aratott.(...)

1878-ban, addigi lovása, Madden hűtlen lett Kincsemhez, összekülönbözött Blaskovich úrral, s 42 közös győzelem után otthagyta a fehér-kék sapkás Blaskovich színeket.

1879-es évben Kincsem még 12 versenyen aratott győzelmet – magyarországi, bécsi és németországi futamokon. 1879. október 21-én, Pesten tartotta búcsúját, az ott elnyert Kancadíjjal lezárult diadalútja. Blaskovich Ernő nem tett még ekkor pontot Kincsem pályafutására, azonban további versenyeztetését a ló egészségi állapota már nem engedte. A tulajdonos a Tápiószentmártoni ménésében helyezte el lovát, s a következő időszakban igyekezett Kincsem leszármazottjaiból hozzá fogható versenylovakat nevelni. Öt csikója Budagyöngye, Olyan nincs, Talpra Magyar, Kincs-őr és Kincs, az ő sorsuk már egy másik történetet igényel. Sikerült általuk fenntartani a csodakanca vérvonalát a magyar lótenyésztésben.

<https://ujkor.hu/content/a-magyar-csoda-kincsem-minden-idok-legsikeresebb-hazai-versenylova>

1. Fogalmazza meg egy mondatban a szöveg témáját! 2 pont
2. Társítsa az évszámokat a hozzájuk tartozó eseményekkel! Írja át a vizsgalapra a helyes társításokat! 5 pont

Évszámok:	Események:
1) 1821	a. az első pesti lóverseny
2) 1874	b. elvitte a doberani emlékverseny díját
3) 1827	c. lovása otthagyta Kincsemet
4) 1876	d. Széchenyi elkészítette a hazai lóverseny-szabályokat
5) 1878	e. megszületett Kincsem
3. Értelmezze a következő kifejezéseket! 4 pont
több történet látott napvilágot; írásba foglalta tapasztalatait; a derbyt követően; ezután lépett magyar pályára
4. Írjon ki a szövegből 3 olyan érvet, ami alátámasztja a következő kijelentést! 3 pont
„Az angol telivértenyésztés...Magyarországon gróf Széchenyi István és báró Wesselényi Miklós angliai utazásainak köszönhető.”
5. Értelmezze a következő kijelentést! 4 pont
Dr. Fehér Dezső a „föld és a ló szerelmeseinek” nevezte a Blaskovich családot.
6. Hol aratta első győzelmét Kincsem? Írja át a vizsgalapra a helyes válasz betűjelét! 2 pont

a. Bécsben
b. Pesten
c. Berlinben
d. Hannoverben
7. Igazak (I) vagy hamisak (H) a következő kijelentések? Írja át a vizsgalapra a kijelentések betűjelét és az I vagy H jelölést! 4 pont
A fenti szöveg:

a. információkat közöl a magyar csodakancáról
b. azt állítja, hogy Kincsem nem Blaskovich ménésében született
c. felsorolja Kincsem trénerait
d. kronologikus sorrendben mutatja be Kincsem jelentős győzelmeit
8. Mire törekedett Blaskovich Ernő Kincsem visszavonulása után? 2 pont
9. Mi utal arra, hogy sikerült fenntartani a csodakanca vérvonalát a magyar lótenyésztésben? 2 pont
10. Írja át a vizsgalapra a helyes válasz betűjelét!

„...Waternymph és Cambuscan csikója, ... később a Kincsem nevet kapta. Elnevezése körül is több történet látott napvilágot. A legtöbb magyarázat egyezik abban, hogy Ernő egy éves korában nevezte el a csikót, mert ménésében ez így volt szokásban.”

A fenti mondatban a beszélő

- a. bizonytalanságát fejezi ki a névadással kapcsolatban
- b. tényként közli a névadást
- c. megnevezi a névadás körül keringő történetek közös pontját

2 pont

III. TÉTEL

(30 pont)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben *Modern beavatástörténetek az epikában* címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi értelmezési szempontokat!

- 1. a választott alkotás műfajának meghatározása 2 pont
- 2. a térszerkezet és a beavatástörténet kapcsolata 2 pont
- 3. a beavatott hős jellemábrázolása 4 pont
- 4. a téma szempontjából releváns jelenetekre való hivatkozás 4 pont
- 5. a beavatott hős és a többi szereplő viszonyrendszere 4 pont
- 6. a metaforikus/szimbolikus motívumok szerepe a beavatástörténetben 2 pont

Pontot ér a témának megfelelő szövegválasztás (a szerző helyes megnevezése – 1 pont, a cím helyes formája – 1 pont; a téma szempontjából releváns mű választása – 2 pont) és az értekezés megfogalmazási módja (logikus gondolatmenet, szövegkohézió – 2 pont, helyes fogalom- és nyelvhasználat – 2 pont, helyesírás – 2 pont, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása – 2 pont)

12 pont